

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 580/2025
11.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић, Весне Мاستиловић, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Младен Симић, адвокат из, против тужене Републике Србије – Министарство одбране, Војна установа „Дедиње“, Београд, чији је законски заступник Војно правобранилаштво, Београд, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4462/24 од 05.12.2024. године, у седници већа одржаној 11.06.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 4462/24 од 05.12.2024. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 4462/24 од 05.12.2024. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 2185/23 од 28.02.2024. године, исправљена решењем истог суда П1 2185/23 од 08.07.2024. године, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснован, тужбени захтев да се обавезе тужена Република Србија, Министарство одбране, Војна установа Дедиње, Београд да тужиоцу на име оствареног, а неисплаћеног дела плате по основу умањења плате од 10%, за период од децембра 2016. године закључно са децембром 2019. године исплати и то: за децембар 2016. године 279,74 динара са законском затезном каматом од 31.01.2017. године до исплате, март 2017. године 738,12 динара са законском затезном каматом од 30.04.2017. године, мај 2017. године 1.356,52 динара са законском затезном каматом од 30.06.2017. године, јун 2017. године 3.252,84 динара са законском затезном каматом од 31.07.2017. године, јул 2017. године 1.444,09 динара са законском затезном каматом од 31.08.2017. године, август 2017. године 2.841,86 динара са законском затезном каматом од 30.09.2017. године, септембар 2017. године 3.110,34 динара са законском затезном каматом од 31.10.2017. године, октобар 2017. године 3.123,47 динара са законском затезном каматом од 30.11.2017. године, новембар 2017. године 1.996,06 динара са законском затезном каматом од 31.12.2017. године, децембар 2017. године 1.592,20 динара са законском затезном каматом од 31.01.2018. године, јануар 2018. године 3.241,16 динара са законском затезном каматом од 28.02.2018. године, фебруар 2018. године 187,50 динара са законском затезном каматом од 31.03.2018. године, март 2018. године 1.194,53 динара са законском затезном каматом од 30.04.2018. године, април

2018. године 205,76 динара са законском затезном каматом од 31.05.2018. године, мај 2018. године 1.359,80 динара са законском затезном каматом од 30.06.2018. године, јун 2018. године 3.142,44 динара са законском затезном каматом од 31.07.2018. године, јул 2018. године 3.284,94 динара са законском затезном каматом од 31.08.2018. године, август 2018. године 3.427,44 динара са законском затезном каматом од 30.09.2018. године, септембар 2018. године 2.999,95 динара са законском затезном каматом од 31.10.2018. године, октобар 2018. године 2.980,38 динара са законском затезном каматом од 30.11.2018. године, новембар 2018. године 447,95 динара са законском затезном каматом од 31.12.2018. године, децембар 2018. године 1.479,10 динара са законском затезном каматом од 31.01.2019. године, јануар 2019. године 1.664,87 динара са законском затезном каматом од 28.02.2019. године, фебруар 2019. године 92,48 динара са законском затезном каматом од 31.03.2019. године, март 2019. године 1.527,77 динара са законском затезном каматом од 30.04.2019. године, април 2019. године 1.494,00 динара са законском затезном каматом од 31.05.2019. године, мај 2019. године 1.736,36 динара са законском затезном каматом од 30.06.2019. године, јун 2019. године 764,57 динара са законском затезном каматом од 31.07.2019. године, јул 2019. године 1.747,03 динара са законском затезном каматом од 31.08.2019. године, август 2019. године 1.674,39 динара са законском затезном каматом од 30.09.2019. године, септембар 2019. године 1.601,76 динара са законском затезном каматом од 31.10.2019. године, октобар 2019. године 326,10 динара са законском затезном каматом од 30.11.2019. године и децембар 2019. године 706,59 динара са законском затезном каматом од 31.01.2020. године до исплате и захтев тужиоца да се обавезе тужена да у корист тужиоца за период од децембра 2016. године закључно са децембром 2019. године на наведене износе неисплаћене плате уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање и то: за децембар 2016. године 103,76 динара, за март 2017. године 273,77 динара, за мај 2017. године 506,47 динара, за јун 2017. године 1.206,48 динара, јул 2017. године 535,61 динара, август 2017. године 1.054,00 динара, септембар 2017. године 1.153,62 динара, октобар 2017. године 1.158,49 динара, новембар 2017. године 740,34 динара, децембар 2017. године 590,20 динара, јануар 2018. године 1.202,14 динара, фебруар 2018. године 69,54 динара, март 2018. године 443,05 динара, април 2018. године 76,32 динара, мај 2018. године 504,35 динара, јун 2018. године 1.165,53 динара, јул 2018. године 1.218,38 динара, август 2018. године 1.271,23 динара, септембар 2018. године 1.112,68 динара, октобар 2018. године 1.105,42 динара, новембар 2018. године 166,14 динара, децембар 2018. године 548,60 динара, јануар 2019. године 617,50 динара, фебруар 2019. године 34,30 динара, март 2019. године 566,65 динара, април 2019. године 554,12 динара, мај 2019. године 644,01 динара, јун 2019. године 283,58 динара, јул 2019. године 647,97 динара, август 2019. године 621,03 динара, септембар 2019. године 594,09 динара, октобар 2019. године 120,98 динара и децембар 2019. године 262,07 динара, као и захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка од 42.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2185/23 од 28.02.2024. године, исправљена решењем истог суда П1 2185/23 од 08.07.2024. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име остварене, а неисплаћеног дела плате по основу умањења плате за 10%, за период од децембра 2016. године закључно са

децембром 2019. године, исплати појединачно опредељене месечне износе са законском затезном каматом ближе као у том ставу. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да у име и за рачун тужиоца на износе из става првог изреке обрачуна и уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање у појединачно опредељеним износима, ближе као у том ставу. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати 186.071,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 4462/24 од 05.12.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 2185/23 од 28.02.2024. године, исправљена решењем истог суда П1 2185/23 од 08.07.2024. године. Ставом другим изреке, одбијени су као неосновани захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је изјавила благовремену ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, применом члана 404. Закона о парничном поступку.

Имајући у виду различиту судску праксу, Врховни суд је оценио да су у конкретном случају испуњени услови из члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23, у даљем тексту ЗПП), да се ревизија сматра изузетно дозвољеном, па је ради потребе уједначавања судске праксе донео одлуку као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду по одредби члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни суд је оценио да је ревизија тужене основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. става 2. тачке 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је као цивилно лице на служби у ВС-ВУ „Дедиње“ запослен на радном месту ... Тужена је тужиоцу од јануара 2015. године до децембра 2019. године вршила умањење плате у висини од 10% зараде са позивом на одредбе Закона о привременом уређењу основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава. Из налаза и мишљења судског вештака економско – финансијске струке утврђена је висина укупног потраживања тужиоца за период 01.01.2015. године до 31.12.2019. године на име умањене зараде по основу наведеног закона у нето износу 101.069,97 динара, те је извршен и обрачун мање уплаћених доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за наведени период.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су примењујући одредбе Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС“ бр.116/07...36/118), Уредбе о трансформацији војних установа које обављају производну и услужну делатност по принципу стицања и расподеле добити и о правима и обавезама цивилних лица на служби у Војсци Србије запослених у тим установама („Службени гласник РС“, бр. 58/08... 10/13) и Закона о буџетском систему („Службени лист“, бр. 54/09... 113/17),

оценили да тужилац основано потражује мање исплаћену зараду, те да се одредбе Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата односно зарада и других сталних примања запослених код корисника јавних средстава („Службени лист“, бр. 116/14) не могу применити код тужене која није корисник јавних средстава, с обзиром да послује по доходовном принципу, због чега није постојао основ за умањење зараде, па су као основан усвојили постављени тужбени захтев за исплату неисплаћеног дела плате по основу умањења плате од 10% за период од децембра 2016. године закључно са децембром 2019. године и уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за наведени период.

По оцени Врховног суда основано се ревизијом тужене указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право.

Према одредбама Закона о Војсци Србије, Војска Србије се организује у команде, јединице и установе. Чланом 195. тог Закона прописано је да ће услове, начин и поступак трансформације војних установа које обављају производну и услужну делатност, односно послују по принципу стицања и расподеле добити, и права и обавезе цивилних лица на служби у Војсци Србије запослених у тим установама до завршетка трансформације уредити Влада. На основу те одредбе, Влада Републике Србије је донела Уредбу о трансформацији војних установа које обављају производну и услужну делатност по принципу стицања и расподеле добити и о правима и обавезама цивилних лица на служби у Војсци Србије запослених у тим установама („Службени гласник РС“, бр. 58/08... 10/13) којом је прописано да се војне установе које обављају производну и услужну делатност, односно послују по принципу стицања и расподеле добити могу трансформисати у војне установе које су организационо и функционално везане за Министарство одбране, што је овде тужена. Министар одбране уредиће начин рада, пословања и управљања тим установама и одредиће војне установе које могу стећи статус правног лица. Према одредби члана 104. Закона о одбрани („Сл. гласник РС“ бр. 116/07...36/2018), средства за функционисање Војске Србије обезбеђује Министарство одбране у оквиру буџета Републике Србије, Министарство одбране може да остварује допунска средства пружањем услуга у складу са законом и другим прописима, министар одбране у оквиру одобрених апропријација врши распоред новчаних средстава установама које су организационо и функционално везане за Министарство одбране, а посебним прописом уређује материјално и финансијско пословање буџетских корисника.

Законом о буџетском систему („Сл. гласник РС“ бр. 54/09... 113/17), прописано је да су корисници јавних средстава директни и индиректни корисници буџетских средстава, а индиректни корисници буџетских средстава су и установе основане од стране Републике Србије, над којима оснивач преко директних корисника буџетских средстава врши законом утврђена права у погледу управљања и финансирања (члан 2. став 1. тачка 5. и 8.). Према одредби члана 2. став 1. тачка 14. тог закона, јавни приходи су сви приходи које остварују корисници буџетских средстава, док је чланом 2. став 1. тачка 31. прописано да је апропријација од стране Народне скупштине, Законом о буџету Републике Србије, дато овлашћење Влади за трошење јавних средстава до одређеног износа и за одређене намене за буџетску годину и да се апропријације за индиректне кориснике буџетских средстава исказују збирно по врстама индиректних корисника и наменама средстава у оквиру раздела директног корисника који је, у буџетском смислу, одговоран за те индиректне кориснике буџетских средстава.

Сходно наведеном, у конкретном случају Влада Републике Србије, преко директног корисника буџетских средстава, врши законом утврђена права у погледу управљања и финансирања установа, као индиректних корисника буџетских средстава, што је тужена. Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Службени лист“, бр. 116/14), у члану 1. прописује да се тим законом привремено уређују основица, односно вредност радног часа, вредност бода и вредност основне зараде за обрачун и исплату плата, односно зарада као и других сталних примања, изабраних, именованих, постављених и запослених лица код корисника јавних средстава, с циљем очувања финансијског система у Републици Србији и система плата и зарада у јавном сектору. Корисници јавних средстава, у смислу овог закона, јесу: 1) директни и индиректни корисници буџетских средстава Републике Србије (члан 2. став 1.). Према томе, на тужену се односи Закон о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања запослених код корисника јавних средстава, јер је тужена корисник јавних средстава, због чега је тужиоцу правилно и умањена зарада применом одредби наведеног Закона, па тужилац нема право на накнаду разлике, односно умањене зараде за спорни период, услед чега су нижестепене пресуде преиначене и тужбени захтев тужиоца одбијен, као неоснован.

Из наведених разлога на основу члана 416. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Према коначном успеху тужене у спору, туженој применом члана 153., 154. и 163. ЗПП припада право на накнаду трошкова првостепеног, другостепеног и ревизијског поступка, и то право на накнаду трошкова за састав одговора на тужбу од 6.000,00 динара и за састав жалбе и ревизије од по 18.000,00 динара, што све укупно износи 42.000,00 динара, све одмерено према Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, због чега је применом члана 165. став 2. ЗПП одлучено као у ставу трећем изреке.

**Председник већа-судија
Бранка Дражић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић